

WEGWIJS DOOR DE HANDLEIDING ACTIES INTERNE MILIEUZORG

Een boek... is dat wel milieubewust?

In deze snelle internettijd ligt het minder voor de hand om boeken te drukken. Toch kozen we heel bewust voor de samenstelling van een losbladig aanvulwerk om acties interne milieuzorg in onder te brengen.

Dit losbladig aanvulwerk biedt enkele belangrijke voordelen:

- Ons doelpubliek heeft niet altijd (gemakkelijk) toegang tot het internet. De combinatie van gedrukte steekkaarten en een handige website beperkt de oplage en dus het papiergebruik, maar geeft iedereen ook de mogelijkheid om het werk snel en gemakkelijk te raadplegen. Zo krijgen de acties meer kans op slagen.
- Groeit het enthousiasme voor de interne milieuzorg bij de organisaties, dan breiden we deze handleiding graag uit. Een volledige herdruk – zoals dat bij gewone boeken het geval is – is duur en het verouderde boek belandt al gauw in de papiermand. Met een losbladig aanvulwerk drukken we alleen de nieuwe steekkaarten bij. Je voegt ze zelf gemakkelijk toe op de juiste plaats in de handleiding. Dat bespaart veel geld, papier en inkt en we beperken de afvalberg.

Voor het drukwerk opteerden we voor gerecycleerd papier en milieuvriendelijke inkt. We berekenden de oplage zorgvuldig om overbodig drukwerk te vermijden. We opteerden bovendien voor digitaal drukwerk, waardoor we ook kleine oplages kunnen drukken en vraag en aanbod goed op mekaar kunnen afstemmen.

Kopiëren kan en mag. Hoe meer je het handboek verspreidt, hoe meer mensen van interne milieuzorg doordrongen worden. Heb je een centrale bibliotheek? Nog beter! Plaats het handboek daar en laat iedereen ook weten dat ze het daar kunnen vinden. Dat spaart zeker aan aantal kopieën uit. Het milieu vaart er wel bij.

Heb je geen kopieermachine, maar lukt printen wel, surf dan eens naar onze website www.vlaanderen.be/milieuzorg. Daar kun je alle acties gemakkelijk downloaden. Elke steekkaart bestaat uit vier tot zes bladzijden A4.

Steekkaarten terugplaatsen of nieuwe steekkaarten toevoegen is eenvoudig. De nummering en het kleurgebruik doen je blindelings door de map reizen.

energie

geel

water

blauw

afval

oranje

mobiliteit

rood ¹

natuur

groen

organisatie

lichtblauw

matrix

bruin

¹In april 2005 publiceerde de Mobiliteitscel van de Vlaamse overheid het 'Ideeënboek maatregelen duurzame mobiliteit'. Hierin vind je tal van tips voor een duurzaam woon-werkverkeer. Beslist een handige aanvulling op de rubriek Mobiliteit van dit handboek.

Aandacht voor verschillende doelgroepen

Lijkt het doorworstelen van de volledige map jou wat te omslachtig, dan kan je je gerust beperken tot de steekkaarten die voor jou van toepassing zijn.

In de inhoudsopgave en onderaan elke steekkaart plaatsten we drie icoontjes volgens de doelgroep van deze handleiding:

sleutelfiguren

voor wie binnen de organisatie verantwoordelijk is voor taken die een aanzienlijke milieu-impact kunnen hebben, zoals de verantwoordelijke voor aankoop, voor schoonmaak, voor opmaak van bestekken, voor mobiliteit van het personeel, enz.

kantoorgebruikers

voor wie werkt in een kantooromgeving en zijn of haar collega's wil aanzetten om de mouwen op te stropen voor het milieu.

logistiek verantwoordelijken

voor wie verantwoordelijk is voor de infrastructuur (inrichting, technisch onderhoud, enz.) van een gebouw, zoals een gebouwverantwoordelijke, gebouwbeheerder, logistiek verantwoordelijke, energieverantwoordelijke,

Bepaal eerst tot welke doelgroep jij behoort en ga vervolgens na welke acties voor jou van toepassing kunnen zijn. Het icoontje van jouw doelgroep is oranje gekleurd als dat het geval is en grijs als het eerder voor andere doelgroepen bedoeld is.

Als aanspreekpunt beperk je je natuurlijk naar eigen believen tot die acties die binnen de organisatie het meest voor de hand liggen of de grootste slaagkans hebben. Neem gewoon de voor jou meest interessante steekkaarten uit de map. Elke actie staat immers op zich en je hoeft niet het hele verhaal te lezen om te begrijpen waar het op aan komt.

De zevensprong van de interne milieuzorg

Voor de redactie van deze handleiding putten we uit de praktijkervaring van een vijftiental organisaties van de Vlaamse overheid, de vijf provincies en verschillende lokale besturen. Via interviews zochten we een antwoord op zeven vragen:

1. Wat en waarom?

Wat houdt de actie in en waarom wordt die binnen een organisatie toegepast?

2. Hoe aanpakken?

Welke stappen doorloop je als je tot actie wil overgaan?

3. Randvoorwaarden

Aan welke randvoorwaarden moet er voldaan worden om de actie kans op slagen te geven?

4. Voor- en nadelen

Welke voordelen genereren de acties voor de organisatie in het algemeen en voor de werknemers in het bijzonder? Zijn er ook nadelen aan verbonden?

5. Communicatie

Hoe verliep de communicatie bij de implementatie van de actie? En hoe verhoog je via een goede communicatie de kans op slagen?

6. Tips, leerpunten en knelpunten

Wat leerde de praktijk? Wat liep er stroef en hoe werd daaraan verholpen?

7. Meer informatie

Hier geven we je linken naar interessante publicaties en websites. Onze bronnen en hun contactgegevens vind je achteraan de handleiding, bij bronnen en interessante links.

Wie en wat?

Een matrix van toegepaste acties per geïnterviewde entiteit

We sluiten de handleiding af met een overzichtstabel van alle acties interne milieuzorg waarover we de organisaties en lokale overheden interviewden. Je vindt er ook de contactgegevens van onze bronnen.

Uiteraard zijn er ook heel wat andere organisaties en besturen bewust met milieu bezig en dat niet alleen op Vlaams, maar ook op lokaal vlak. Bij de tweede editie van deze handleiding maakten we een selectie van acties, organisaties en lokale besturen.

In de komende jaren hopen we deze handleiding met jouw enthousiasme en reacties verder uit te werken tot een echt groeiboek.

Past jouw organisatie of bestuur milieuzorgacties toe die zeker het vermelden waard zijn? Heb je frisse ideeën voor bijkomende steekkaarten? Of kunnen jouw ervaringen een verrijking zijn voor andere organisaties en besturen? Neem dan gerust contact op met de Dienst Interne Milieuzorg. Het loont beslist de moeite om uit elkaars ervaringen te leren!

Een ruggensteuntje nodig?

De Dienst Interne Milieuzorg helpt jou graag op de goede weg

De Dienst Interne Milieuzorg is een dienst die organisaties ondersteunt bij activiteiten rond milieuzorg en die kennisuitwisseling daarover stimuleert.

Wens je meer informatie, kijk je uit naar aanvullingen van deze handleiding of heb je zelf goede ideeën en bedenkingen, dan kan je steeds terecht bij de

Dienst Interne Milieuzorg

Koning Albert II-laan 20, bus 8

1000 BRUSSEL

tel: 02 553 80 17

fax: 02 553 80 55

e-mail: imz@lne.vlaanderen.be

Celverantwoordelijke cel Interne Milieuzorg

Katrien Cooman – tel. 02 553 80 38 – katrien.cooman@lne.vlaanderen.be

Coördinator 'Handleiding acties Interne Milieuzorg'

Els Verwimp – tel. 02 553 27 72 – els.verwimp@lne.vlaanderen.be

procesbegeleiders Interne Milieuzorg

Bij de Dienst Interne Milieuzorg werken verschillende procesbegeleiders, die elk verantwoordelijk zijn voor een ander thema. Bij telefonisch contact word je naar de juiste contactpersoon doorverwezen.

Zij staan je graag te woord!